

**METODOLOGIA
de calculare, aprobare și aplicare a tarifelor reglementate pentru
serviciul de distribuție a energiei electrice**

**Secțiunea 1
Dispoziții generale**

1. Metodologia de calculare, aprobare și aplicare a tarifelor reglementate pentru serviciul de distribuție a energiei electrice (în continuare - Metodologie) stabilește modul de calcul, aprobare și aplicare a tarifelor pentru serviciul de distribuție a energiei electrice prestat de către operatorii sistemelor de distribuție (în continuare - OSD).

2. Metodologia stabilește:

1) principiile, modul de calculare și de ajustare a tarifelor reglementate pentru serviciul de distribuție a energiei electrice;

2) modul de calculare și de aplicare a tarifelor reglementate pentru serviciul de distribuție diferențiate în funcție de nivelul de tensiune al rețelelor electrice de distribuție la care sunt racordate instalațiile electrice ale consumatorilor finali;

3) componentele și modul de determinare a:

a) costurilor materiale;

b) cheltuielilor de personal;

c) amortizării mijloacelor fixe și a imobilizărilor necorporale, inclusiv în cazul reevaluării acestora, pentru a asigura ca imobilizările respective să nu fie depreciate mai mult de o dată prin tarifele reglementate și pentru a exclude imobilizările care au fost primite cu titlul gratuit;

d) costurilor aferente exploataării eficiente și întreținerii obiectelor rețelelor electrice de distribuție;

e) costurilor aferente măsurării energiei electrice distribuite;

f) costurilor cu energia electrică procurată pentru acoperirea nivelului rezonabil și justificat al consumului tehnologic și al pierderilor de energie electrică în rețelele electrice de distribuție;

g) cheltuielilor de distribuție și administrative;

h) altor cheltuieli aferente activității de distribuție a energiei electrice.

4) modul de determinare a rentabilității mijloacelor fixe și imobilizărilor necorporale utilizate în activitatea de distribuție a energiei electrice;

5) modul de separare a costurilor, a cheltuielilor și a rentabilității între activitățile practicate de OSD și în funcție de nivelul de tensiune al rețelelor electrice de distribuție;

6) modul de determinare și de aprobare a costurilor de bază pentru serviciul de distribuție a energiei electrice;

7) modul de actualizare a costurilor de bază pentru perioada ulterioară celei în care au fost aprobate costurile de bază.

3. Tarifele reglementate pentru serviciul de distribuție a energiei electrice sunt de tip monom și se determină la un kWh energie electrică distribuită sau de tip binom care se determină la un kWh energie electrică distribuită și la un kW putere contractată, în funcție de hotărârea Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică (în continuare - Agenția), și sunt diferențiate în funcție de nivelul

de tensiune a rețelilor electrice de distribuție la care sunt racordate instalațiile electrice ale consumatorilor finali.

4. În sensul prezentei Metodologii se definesc următoarele noțiuni:

An de bază – primul an al perioadei de reglementare a tarifelor pentru serviciul de distribuție a energiei electrice în conformitate cu prevederile Metodologiei, anul pentru care se determină și se aprobă costurile de bază de către Agenție;

Costuri de bază – cheltuielile de personal, costurile materiale, costurile de întreținere și exploatare precum și costurile pentru măsurarea energiei electrice distribuite care sunt examinate și aprobate de Agenție pentru anul de bază;

Perioadă de reglementare – ciclul alternat de 5 ani pentru care se stabilesc și aplică tarifele pentru distribuția energiei electrice în baza costurilor de bază;

Venit reglementat – venitul aferent unui an calendaristic de reglementare calculat în conformitate cu prevederile prezentei metodologii, necesar și justificat de a fi obținut de către OSD, pentru prestarea serviciului de distribuție a energiei electrice.

Secțiunea 2

Principiile de reglementare și modul de diferențiere a tarifelor reglementate pentru serviciul de distribuție a energiei electrice

5. Metodologia este bazată pe următoarele principii de reglementare:

1) funcționarea eficientă și asigurarea viabilității financiare a OSD prin stabilirea tarifelor reglementate pentru serviciul de distribuție a energiei electrice în baza cheltuielilor reale și strict necesare pentru desfășurarea activității, cu excluderea din calcul a tuturor costurilor și cheltuielilor economice neargumentate, nejustificate și/sau care, conform procesului tehnologic, nu sunt necesare pentru prestarea serviciului de distribuție a energiei electrice;

2) prestarea calitativă și fiabilă a serviciului de distribuție a energiei electrice furnizorilor, consumatorilor finali, cu utilizarea eficientă a obiectelor rețelilor electrice de distribuție;

3) desfășurarea în condiții de siguranță a activității de distribuție a energiei electrice;

4) includerea în tarifele reglementate pentru serviciul de distribuție a energiei electrice doar a costurilor reale, aferente prestării serviciului de distribuție a energiei electrice prin rețelele electrice de distribuție de nivelul corespunzător de tensiune la care sunt racordate instalațiile electrice ale consumatorilor finali;

5) stabilirea tarifelor reglementate pentru serviciul de distribuție a energiei electrice astfel încât OSD, furnizorii, consumatorii finali să fie motivați să utilizeze eficient capacitățile rețelilor electrice de distribuție;

6) promovarea investițiilor eficiente în rețelele electrice de distribuție;

7) excluderea subvențiilor încrucișate;

8) asigurarea transparenței în procesul de reglementare a tarifelor pentru serviciul de distribuție a energiei electrice.

6. Determinarea tarifelor reglementate pentru serviciul de distribuție a energiei electrice se efectuează diferențiat, în funcție de nivelul tensiunii rețelilor electrice de distribuție la care sunt racordate instalațiile electrice ale consumatorilor finali. Se disting trei nivele de tensiune a rețelilor electrice de distribuție:

„TÎ” – tensiune înaltă. La acest nivel de tensiune se referă rețelele electrice de distribuție de tensiunea 35-110 kV;

„TM” – tensiune medie. La acest nivel de tensiune se referă rețelele electrice de distribuție de tensiunea 6-10 kV;

„TJ” – tensiune joasă. La acest nivel de tensiune se referă rețelele electrice de distribuție de tensiunea 0,4 kV și mai joasă.

7. În componența rețelelor electrice de distribuție de „TÎ” se includ liniile electrice de distribuție de 110 și de 35 kV, alte mijloace fixe și imobilizări necorporale direct aferente acestor rețele, amplasate de la punctele de delimitare cu rețelele electrice de transport până la punctele de intrare a acestor linii electrice în stațiile electrice (transformatoare) de 35/10 kV, de 35/6 kV, de 110/35/10 kV, de 110/35/6 kV, de 110/10kV și de 110/6 kV, și până la punctele de delimitare a proprietății OSD cu proprietatea consumatorilor finali, ale căror instalații electrice sunt racordate la rețelele electrice de distribuție de „TÎ”.

8. În componența rețelelor electrice de distribuție de „TM” se includ stațiile electrice (transformatoare) de 110/35/10 kV, de 110/35/6 kV, de 110/10 kV, de 110/6 kV, de 35/10 kV și 35/6 kV, toate liniile electrice de distribuție de 6 kV și de 10 kV, alte mijloace fixe și imobilizări necorporale direct aferente acestor linii electrice, amplasate de la punctele de ieșire din stațiile electrice (transformatoare) sus-menționate până la stațiile electrice (transformatoare) de 10/0,4 kV, de 6/0,4 kV și până la punctele de delimitare a proprietății OSD cu proprietatea consumatorilor finali, ale căror instalații electrice sunt racordate la rețelele electrice de distribuție de „TM”.

9. În componența rețelelor electrice de distribuție de „TJ” se includ stațiile electrice (transformatoare) de 10/0,4 kV și de 6/0,4 kV și mai jos, liniile electrice de distribuție de 0,4 kV și mai jos, alte mijloace fixe și imobilizări necorporale direct aferente liniilor electrice de distribuție de 0,4 kV și mai jos, amplasate de la punctele de ieșire din stațiile de transformare (transformatoare) sus-menționate și până la (inclusiv) punctele de delimitare a proprietății OSD cu proprietatea consumatorilor finali, ale căror instalații electrice sunt racordate la rețelele electrice de distribuție de „TJ” sau până la locurile de consum în cazul consumatorilor casnici (până la clemele de ieșire ale întrerupătorului sau a echipamentului de măsurare).

Secțiunea 3

Calcularea tarifelor reglementate pentru serviciul de distribuție a energiei electrice

10. Tarifele reglementate pentru serviciul de distribuție a energiei electrice, determinate la un kWh energie electrică distribuită, diferențiate în funcție de nivelul tensiunii rețelelor electrice de distribuție, pentru fiecare an „n” se calculează conform formulelor:

1) Pentru serviciul de distribuție a energiei electrice, prestat prin rețelele electrice de distribuție de tensiune înaltă:

$$TD_{it}^n = \frac{CD_{it}^n + R_{it}^n - VR_{it}^{aux} \times 0,95 + Dev_{it}^{n-1}}{ED_{it}^n + ED_{mt}^n + ED_{jt}^n} \quad (1)$$

2) Pentru serviciul de distribuție a energiei electrice, prestat prin rețelele electrice de distribuție de tensiune medie:

$$TD_{mt}^n = \frac{CD_{mt}^n + R_{mt}^n - VR_{mt}^{aux} \times 0,95 + Dev_{mt}^{n-1}}{ED_{mt}^n + ED_{jt}^n} + TD_{it}^n \quad (2)$$

3) Pentru serviciul de distribuție a energiei electrice, prestat prin rețelele electrice de distribuție de tensiune joasă:

$$TD_{jt}^n = \frac{CD_{jt}^n + R_{jt}^n - VR_{jt}^{aux} \times 0,95 + Dev_{jt}^{n-1}}{ED_{jt}^n} + TD_{mt}^n \quad (3)$$

unde:

$TD_{it}^n; TD_{mt}^n; TD_{jt}^n$ – tarifele reglementate pentru serviciul de distribuție a energiei electrice prestat de OSD în anul „n” prin rețelele electrice de distribuție de tensiune înaltă, medie și joasă, lei/kWh;

ED_{it}^n – cantitatea de energie electrică distribuită în anul „n” prin rețelele electrice de distribuție pentru consumatorii finali ale căror instalații electrice sunt racordate la rețelele electrice de distribuție de tensiune înaltă, kWh;

ED_{mt}^n – cantitatea de energie electrică distribuită în anul „n” prin rețelele electrice de distribuție pentru consumatorii finali ale căror instalații electrice sunt racordate la rețelele electrice de distribuție de tensiune medie, kWh;

ED_{jt}^n – cantitatea de energie electrică distribuită în anul „n” prin rețelele electrice de distribuție pentru consumatorii finali ale căror instalații electrice sunt racordate la rețelele electrice de distribuție de tensiune joasă, kWh.

Cantitatea de energie electrică distribuită prin fiecare tip de rețele electrice de distribuție („TÎ”, „TM” și „TJ”) se determină ca suma cantității totale de energie electrică distribuită în anul „n” tuturor consumatorilor finali ale căror instalații electrice sunt racordate la rețeaua electrică de distribuție cu nivelul respectiv de tensiune.

$CD_{it}^n; CD_{mt}^n; CD_{jt}^n$ – costurile activității de distribuție a energiei electrice în anul „n”, aferente rețelilor electrice de distribuție de tensiune înaltă, medie și joasă, lei;

$Dev_{it}^n; Dev_{mt}^n; Dev_{jt}^n$ – devierile tarifare, pozitive sau negative, generate din activitatea de distribuție a energiei electrice în anul „n-1” (anul precedent), care trebuie considerate la calculul tarifelor pentru anul „n” (anul pentru care se stabilesc tarifele). Aceste devieri pot apărea ca rezultat al diferențelor dintre parametrii planificați în procesul de determinare și aprobare a tarifelor reglementate pentru anul „n-1” și cei reali înregistrați în anul „n-1”, lei;

$VR_{it}^{aux}; VR_{mt}^{aux}; VR_{jt}^{aux}$ – veniturile OSD obținute de la prestarea serviciilor auxiliare în conformitate cu Metodologia de calculare, aprobare și aplicare a tarifelor reglementate pentru serviciile auxiliare prestate de către operatorii de sistem din sectorul electroenergetic aprobată prin Hotărârea Consiliului de administrație al ANRE nr. 269/2018, darea în locațiune și vânzarea mijloacelor fixe utilizate la distribuția energiei electrice, lei;

$R_{it}^n; R_{mt}^n; R_{jt}^n$ – rentabilitatea mijloacelor fixe și imobilizărilor necorporale utilizate în activitatea de distribuție a energiei electrice în anul „n”, aferentă rețelilor electrice de distribuție de tensiune înaltă, medie și joasă, lei. Rentabilitatea mijloacelor fixe și imobilizărilor necorporale în anul „n” aferentă fiecărui tip de rețele electrice de distribuție, în parte, se determină conform următoarelor formule:

4) pentru rețelele electrice de distribuție de tensiune înaltă:

$$R_{it}^n = \frac{R_t^n}{VBAD_t^n} \times VBAD_{it}^n \quad (4)$$

5) pentru rețelele electrice de distribuție de tensiune medie:

$$R_{mt}^n = \frac{R_t^n}{VBAD_t^n} \times VBAD_{mt}^n \quad (5)$$

6) pentru rețelele electrice de distribuție de tensiune joasă:

$$R_{jt}^n = \frac{R_t^n}{VBAD_t^n} \times VBAD_{jt}^n \quad (6)$$

unde:

R_{nt} – rentabilitatea totală a mijloacelor fixe și imobilizărilor necorporale ale OSD în anul „n”, determinată în conformitate cu prevederile Secțiunii 6;

$VBAD_t^n$ – valoarea contabilă a mijloacelor fixe și imobilizărilor necorporale ale OSD la începutul anului „n”, aferente rețelelor electrice de distribuție. Această valoare se determină ca suma valorilor contabile ale mijloacelor fixe și imobilizărilor necorporale ale rețelelor electrice de distribuție de tensiune înaltă, medie și joasă:

$$VBAD_t^n = VBAD_{it}^n + VBAD_{mt}^n + VBAD_{jt}^n \quad (7)$$

unde:

$VBAD_{it}^n; VBAD_{mt}^n; VBAD_{jt}^n$ – valoarea contabilă a mijloacelor fixe și imobilizărilor necorporale ale OSD în anul „n”, aferente rețelelor electrice de distribuție de tensiune înaltă, medie și joasă.

11. În cazul determinării tarifelor binome pentru serviciul de distribuție a energiei electrice, acestea trebuie să asigure obținerea de către OSD a acelorași venituri reglementate ca și în cazul tarifelor determinate la 1 kWh energie electrică distribuită. Venitul operatorului sistemului de distribuție ce urmează a fi obținut se determină ținând cont de puterea electrică contractată de către utilizatorii sistemului de distribuție (kW) precum și din cantitatea de energie electrică livrată utilizatorilor sistemului de distribuție (kWh).

Componenta de capacitate din tariful binom pentru serviciul de distribuție a energiei electrice se determină pentru un kW putere contractată de consumatorul final, pentru anul „n” conform formulelor:

1) Pentru serviciul de distribuție a energiei electrice, prestat prin rețelele electrice de distribuție de tensiune înaltă:

$$TBP_{it}^n = \frac{CD_{it}^n - CPEE_{it}^n + R_{it}^n - VR_{it}^{aux} \times 0,95 + Dev_{it}^{n-1}}{(PC_{it}^n + PC_{mt}^n + PC_{jt}^n) \times 12} \quad (8)$$

2) Pentru serviciul de distribuție a energiei electrice, prestat prin rețelele electrice de distribuție de tensiune medie:

$$TBP_{mt}^n = \frac{CD_{mt}^n - CPEE_{mt}^n + R_{mt}^n - VR_{mt}^{aux} \times 0,95 + Dev_{mt}^{n-1}}{(PC_{mt}^n + PC_{jt}^n) \times 12} + TBP_{it}^n \quad (9)$$

3) Pentru serviciul de distribuție a energiei electrice, prestat prin rețelele electrice de distribuție de tensiune joasă:

$$TBP_{jt}^n = \frac{CD_{jt}^n - CPEE_{jt}^n + R_{jt}^n - VR_{jt}^{aux} \times 0,95 + Dev_{jt}^{n-1}}{PC_{jt}^n \times 12} + TBP_{mt}^n \quad (10)$$

unde:

$TBP_{it}^n; TBP_{mt}^n; TBP_{jt}^n$ – tariful per capacitate contractată din componența tarifului binom pentru serviciul de distribuție a energiei electrice prestat de OSD prin rețelele electrice de distribuție de tensiune înaltă, de tensiune medie și de tensiune joasă, lei/kW/lună;

$PC_{it}^n; PC_{mt}^n; PC_{jt}^n$ – puterea contractată de către toți consumatorii finali instalațiile electrice ale cărora sunt racordate la rețelele electrice de distribuție de înaltă, de medie și de joasă tensiune, kW. Puterea contractată se determină anual în baza puterii indicate în contractele de furnizare a energiei electrice încheiate de furnizorii de energie electrică cu consumatorii finali;

$CPEE_{it}^n; CPEE_{mt}^n; CPEE_{jt}^n$ – costul în anul „n” al consumului tehnologic și al pierderilor de energie electrică în rețelele electrice de distribuție de înaltă, de medie și de joasă tensiune, lei.

Tariful pentru serviciul de distribuție a energiei electrice, bazat pe puterea contractată se aplică consumatorilor finali lunar.

Componenta de energie din tariful binom pentru serviciul de distribuție a energiei electrice se determină pentru un kWh de energie electrică distribuită consumatorului final, pentru anul „n” conform formulelor:

4) Pentru serviciul de distribuție a energiei electrice, prestat prin rețelele electrice de distribuție de tensiune înaltă:

$$TBE_{it}^n = \frac{CPEE_{it}^n}{ED_{it}^n + ED_{mt}^n + ED_{jt}^n} \quad (11)$$

5) Pentru serviciul de distribuție a energiei electrice, prestat prin rețelele electrice de distribuție de tensiune medie:

$$TBE_{mt}^n = \frac{CPEE_{mt}^n}{ED_{mt}^n + ED_{jt}^n} + TBE_{it}^n \quad (12)$$

6) Pentru serviciul de distribuție a energiei electrice, prestat prin rețelele electrice de distribuție de tensiune joasă:

$$TBE_{jt}^n = \frac{CPEE_{jt}^n}{ED_{jt}^n} + TBE_{mt}^n \quad (13)$$

unde:

$TBE_{it}^n; TBE_{mt}^n; TBE_{jt}^n$ – tariful pentru cantitatea de energie electrică distribuită din componența tarifului binom pentru serviciul de distribuție a energiei electrice prestat de OSD prin rețelele electrice de distribuție de tensiune înaltă, de tensiune medie și de tensiune joasă, lei/kWh.

12. Devierile tarifare se determină integral pentru activitatea de distribuție a energiei electrice luând în considerare modificarea în decursul anului „n-1”, a parametrilor planificați, luați în calcul la aprobarea tarifelor reglementate pentru serviciul de distribuție a energiei electrice față de cei efectiv înregistrați:

$$Dev^{n-1} = V_{reg}^{n-1} - V_{ef}^{n-1} \quad (14)$$

unde:

V_{reg}^{n-1} – venitul reglementat actualizat pentru anul „n-1”, lei;

V_{ef}^{n-1} – venitul efectiv înregistrat de OSD în anul „n-1” de la prestarea serviciului de distribuție a energiei electrice, lei.

Repartizarea devierilor tarifare pe tipul de rețele electrice de distribuție se efectuează proporțional cantităților de energie electrică distribuită prin aceste rețele electrice de distribuție conform formulelor:

1) Pentru rețelele electrice de distribuție de tensiune înaltă:

$$Dev_{it}^{n-1} = \frac{Dev^{n-1}}{ED_{it}^n + ED_{mt}^n + ED_{jt}^n} \times ED_{it}^n \quad (15)$$

2) Pentru rețelele electrice de distribuție de tensiune medie:

$$Dev_{mt}^{n-1} = \frac{Dev^{n-1}}{ED_{it}^n + ED_{mt}^n + ED_{jt}^n} \times ED_{mt}^n \quad (16)$$

3) Pentru rețelele electrice de distribuție de tensiune joasă:

$$Dev_{jt}^{n-1} = \frac{Dev^{n-1}}{ED_{it}^n + ED_{mt}^n + ED_{jt}^n} \times ED_{jt}^n \quad (17)$$

Secțiunea 4

Componenta costurilor și a cheltuielilor activității de distribuție a energiei electrice

13. În costurile activității de distribuție a energiei electrice în anul „n” (CD^n) se includ:

- 1) costurile și cheltuielile OSD aferente procesului de distribuție a energiei electrice (CDD^n);
- 2) alte cheltuieli (ACD^n).

În așa mod, costurile activității de distribuție a energiei electrice, ale OSD, în anul „n” sunt egale cu:

$$CD^n = CDD^n + ACD^n \quad (18)$$

14. În componența costurilor și a cheltuielilor OSD pentru desfășurarea activității de distribuție a energiei electrice (CDD^n) se includ următoarele componente:

- 1) amortizarea mijloacelor fixe și imobilizărilor necorporale, aferente activității de distribuție (AAD^n);
- 2) costurile de întreținere și de exploatare a mijloacelor fixe și a imobilizărilor necorporale, aferente procesului de distribuție a energiei electrice (CIE^n);
- 3) costurile aferente măsurării energiei electrice distribuite prin rețelele electrice de distribuție ($CMED^n$);
- 4) costul consumului tehnologic și al pierderilor de energie electrică admise în rețelele electrice de distribuție ($CPEE^n$).

15. Componența costurilor și a cheltuielilor nemijlocit aferente procesului de distribuție a energiei electrice pentru fiecare tip de rețele electrice de distribuție (de tensiune înaltă, medie și joasă) în anul „n” este:

- 1) Pentru rețelele electrice de distribuție de tensiune înaltă:

$$CDD_{it}^n = AAD_{it}^n + CIE_{it}^n + CMED_{it}^n + CPEE_{it}^n \quad (19)$$

- 2) Pentru rețelele electrice de distribuție de tensiune medie:

$$CDD_{mt}^n = AAD_{mt}^n + CIE_{mt}^n + CMED_{mt}^n + CPEE_{mt}^n \quad (20)$$

- 3) Pentru rețelele electrice de distribuție de tensiune joasă:

$$CDD_{jt}^n = AAD_{jt}^n + CIE_{jt}^n + CMED_{jt}^n + CPEE_{jt}^n \quad (21)$$

unde:

AAD_{it}^n ; AAD_{mt}^n ; AAD_{jt}^n – amortizarea mijloacelor fixe și imobilizărilor necorporale în anul „n”, aferente rețelelor electrice de distribuție de tensiune înaltă, medie și joasă, determinată în conformitate cu prevederile punctelor 18-21, lei;

CIE_{it}^n ; CIE_{mt}^n ; CIE_{jt}^n – costuri de întreținere și de exploatare în anul „n”, aferente nemijlocit rețelelor electrice de distribuție de tensiune înaltă, medie și joasă, lei;

$CMED_{it}^n$; $CMED_{mt}^n$; $CMED_{jt}^n$ – costuri legate de măsurarea energiei electrice distribuite în anul „n” prin rețelele electrice de distribuție de tensiune înaltă, medie și joasă, lei;

$CPEE_{it}^n$; $CPEE_{mt}^n$; $CPEE_{jt}^n$ – costul în anul „n” al consumului tehnologic și al pierderilor de energie electrică în rețelele electrice de distribuție de înaltă, de medie și de joasă tensiune, lei.

16. În componența categoriei „Alte cheltuieli (ACD^n)” se includ toate celelalte costuri și cheltuieli ale activității de distribuție a energiei electrice, care nu țin nemijlocit de procesul tehnologic de distribuție a energiei electrice. Din aceste cheltuieli fac parte:

1) cheltuielile de distribuție și administrative (CDA^n);

2) alte cheltuieli de distribuție (AC^n).

În fiecare an „n” aceste cheltuieli se determină conform formulei:

$$ACD^n = CDA^n + AC^n \quad (22)$$

17. Cheltuielile ACD se determină integral pe OSD și se repartizează pe fiecare tip de rețea electrică proporțional energiei electrice distribuite conform următoarelor formule:

1) Pentru rețelele electrice de distribuție de tensiune înaltă:

$$ACD_{it}^n = \frac{ACD^n}{ED_{it}^n + ED_{mt}^n + ED_{jt}^n} \times ED_{it}^n \quad (23)$$

2) Pentru rețelele electrice de distribuție de tensiune medie:

$$ACD_{mt}^n = \frac{ACD^n}{ED_{it}^n + ED_{mt}^n + ED_{jt}^n} \times ED_{mt}^n \quad (24)$$

3) Pentru rețelele electrice de distribuție de tensiune joasă:

$$ACD_{jt}^n = \frac{ACD^n}{ED_{it}^n + ED_{mt}^n + ED_{jt}^n} \times ED_{jt}^n \quad (25)$$

18. În total costurile și cheltuielile activității de distribuție a energiei electrice, aferente fiecărui tip de rețea electrice de distribuție, în anul „n”, au următoarea componență:

1) Pentru rețelele electrice de distribuție de tensiune înaltă:

$$CD_{it}^n = CDD_{it}^n + ACD_{it}^n \quad (26)$$

2) Pentru rețelele electrice de distribuție de tensiune medie:

$$CD_{mt}^n = CDD_{mt}^n + ACD_{mt}^n \quad (27)$$

3) Pentru rețelele electrice de distribuție de tensiune joasă:

$$CD_{jt}^n = CDD_{jt}^n + ACD_{jt}^n \quad (28)$$

Secțiunea 5

Determinarea costurilor și a cheltuielilor reglementate

19. Amortizarea anuală a mijloacelor fixe și imobilizărilor necorporale utilizate pentru desfășurarea activității de distribuție a energiei electrice se determină utilizând metoda amortizării liniare, care conduce la defalcări uniforme a amortizării în componența costurilor, pe toată durata de utilizare a mijloacelor fixe și a imobilizărilor necorporale, conform formulelor:

1) pentru OSD cu capital străin:

$$AAD^n = \left(\sum_{k=x}^{n-1} AI_k - \sum_{k=x}^{n-1} AE_k \right) \times LeiD^n \quad (29)$$

2) pentru OSD cu capital majoritar de stat:

$$AAD^n = \sum_{k=x}^{n-1} AI_k - \sum_{k=x}^{n-1} AE_k \quad (30)$$

unde:

AI_k – amortizarea anuală a investițiilor aprobate de Agenție și date în exploatare începând cu anul „x” până la finele anului „n-1”;

AE_k – amortizarea anuală a investițiilor aprobate de Agenție și date în exploatare începând cu anul „x” dar care au fost integral recuperate tarifar până la finele anului „n-1”;

x – primul an de aplicare a metodologiilor tarifar. Pentru operatorii sistemelor de distribuție cu capital străin anul „x” se consideră anul 2000, iar pentru operatorii sistemelor de distribuție cu capital majoritar de stat anul „x” se consideră anul 2003;

$LeiD^n$ – cursul oficial, mediu de schimb al leului moldovenesc față de dolarul SUA în anul „n”;

Amortizarea anuală a investițiilor se determină conform formulei:

$$AI_k, AE_k = \sum_{m=1}^i \frac{VIA_{k,m}}{DU_{k,m}} \quad (31)$$

unde:

$DU_{k,m}$ – durata de funcționare utilă a mijloacelor fixe și a imobilizărilor necorporale de categoria „m”, transmise în exploatare în anul „k”, ce trebuie să corespundă duratei reale de viață a activului, lei. Totodată, această durată nu poate fi mai mică decât durata minimă indicată în Catalogul mijloacelor fixe, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 941/2020;

$VIA_{k,m}$ – costul de intrare a mijloacelor fixe și a imobilizărilor necorporale din categoria „m” aferente activității de distribuție, transmise în exploatare în anul „k”, lei. Categoriile „m” se formează prin gruparea mijloacelor fixe și a imobilizărilor necorporale cu durată de funcționare utilă identică. Nu se includ în calculul costului de intrare următoarele active: terenurile; mijloacele fixe neutilizate în activitatea de distribuție a energiei electrice; activele finanțate din contribuții financiare, indiferent care este sursa acestora; activele primite cu titlul gratuit și din donații; mijloace fixe obținute în rezultatul racordării la rețelele electrice de distribuție; activele aferente altor activități decât cea de distribuție a energiei electrice; activele cu destinație locativ-comunală, social culturală; mijloacele fixe și imobilizările necorporale date în exploatare de către OSD în afara planurilor de investiții aprobate de Agenție.

20. Apartenența mijloacelor fixe și a imobilizărilor necorporale, determinarea costurilor de intrare, a valorilor nete, și, ulterior, a amortizării acestora se efectuează în fiecare an, pentru fiecare tip de rețele electrice de distribuție în parte (de înaltă, de medie și de joasă tensiune). În componența mijloacelor fixe și a imobilizărilor necorporale nemijlocit aferente tipului concret de rețele electrice de distribuție se includ:

1) în rețelele electrice de distribuție de „TÎ” – liniile electrice aeriene și subterane de 35-110 kV, transmise în exploatare în conformitate cu planurile de investiții aprobate de Agenție în scopuri tarifar, alte mijloace fixe și imobilizări necorporale, care aparțin sau sunt utilizate la deservirea, în exclusivitate, a rețelilor electrice de distribuție de înaltă tensiune;

2) în rețelele electrice de distribuție de „TM” – liniile electrice aeriene și subterane de 6-10 kV, stațiile electrice (transformatoarele) de 110/35/10 kV, de 110/35/6 kV, de 110/10kV, de 110/6kV, de 35/10kV și de 35/6kV, transmise în exploatare în conformitate cu planurile de investiții aprobate de Agenție în scopuri tarifar, alte mijloace fixe și imobilizări necorporale, care aparțin sau sunt utilizate la deservirea, în exclusivitate, a rețelilor electrice de distribuție de medie tensiune;

3) în rețelele electrice de distribuție de „TJ” – stațiile electrice (transformatoarele) 10/0,4 kV, 6/0,4 kV și mai jos, liniile electrice aeriene și subterane de 0,4 kV și mai jos, instalațiile de racordare

și echipamentele de măsurare a energiei electrice în scopuri comerciale – mijloace fixe ale OSD, transmise în exploatare în conformitate cu planurile de investiții aprobate de Agenție în scopuri tarifare, alte mijloace fixe și imobilizări necorporale, care aparțin sau sunt utilizate la deservirea, în exclusivitate, a rețelelor electrice de distribuție de joasă tensiune.

21. Amortizarea mijloacelor fixe și a imobilizărilor necorporale de distribuție a energiei electrice care nu pot fi repartizate direct pe tipul concret de rețele electrice de distribuție, mijloacele fixe și imobilizările necorporale ale subdiviziunilor auxiliare (de reparație, de exploatare, de transport etc.), mijloacele fixe și imobilizările necorporale cu destinație de distribuție și administrativă se divizează între rețelele electrice de distribuție de înaltă, de medie și de joasă tensiune, proporțional valorii contabile a mijloacelor fixe aferente nemijlocit fiecărui tip de rețele electrice de distribuție în parte (de înaltă, de medie și de joasă tensiune).

22. La costurile de întreținere a rețelelor electrice de distribuție (CIE) se atribuie toate costurile argumentate, necesare pentru realizarea planurilor de întreținere și de reparație curentă a rețelelor electrice de distribuție, a altui utilaj, echipamentului și altor mijloace fixe utilizate în procesul tehnologic de distribuție a energiei electrice. Aceste costuri sunt compuse din: cheltuielile de personal încadrat în procesul de întreținere și de exploatare a mijloacelor fixe și a imobilizărilor necorporale, aferente procesului de distribuție a energiei electrice; costurile materiale necesare pentru întreținerea și exploatarea mijloacelor fixe de distribuție; costurile nemijlocit aferente întreținerii și exploatării utilajului și a instalațiilor de distribuție a energiei electrice. Aceste costuri se determină în baza formulei:

$$CIE^n = CPD + CMD + CIED \quad (32)$$

unde:

CPD – cheltuielile de personal încadrat în procesul de distribuție a energiei electrice, de deservire, de întreținere și de exploatare a rețelelor electrice de distribuție și a unităților auxiliare. În aceste costuri se includ atât sumele retribuițiilor pentru munca efectiv prestată, precum și sumele contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii. Cheltuielile de personal se determină de către OSD pentru fiecare an de bază (CPD_0), luând în considerare: numărul necesar de angajați pentru deservirea, pentru întreținerea în stare normală de lucru și pentru exploatarea rețelelor electrice de distribuție, a stațiilor electrice (transformatoare), a altui utilaj și echipament aferent rețelelor electrice de distribuție și unităților auxiliare aferente distribuției; categoria de calificare a acestora; salariul minim; coeficientul complexității din ramură; regimul și condițiile de lucru; alte plăți și sporuri stabilite de legislație; contribuțiile de asigurări sociale de stat obligatorii.

Cheltuielile de personal se determină de către operatorul sistemului de distribuție pentru fiecare an de bază (CPD_0), se examinează și se aprobă de către Agenție ca fiind cheltuieli de personal în componența costurilor de bază.

Pentru anii 2, 3, 4 și 5 ai perioadei de reglementare, cheltuielile de personal se actualizează ținând cont de indicele prețurilor de consum din Republica Moldova și de indicele care ia în considerare creșterea eficienței activității OSD, în conformitate cu următoarea formulă:

$$CPD_n = CPD_0 \times \prod_{i=1}^n (1 + IPCM_n - X_1) \quad (33)$$

unde:

$IPCM_n$ – indicele prețurilor de consum în Republica Moldova în anul „n”, publicat de Biroul Național de Statistică al Republicii Moldova;

X_1 – indicele de creștere a eficienței OSD pentru reducerea costurilor de distribuție. Acest indice este stabilit constant pentru toată perioadă de aplicare a Metodologiei în proporție de 0,2 din indicele prețurilor de consum din Republica Moldova, $X_1 = 0,2 \times IPCM_n$.

CMD – costurile materiale necesare pentru deservirea, pentru întreținerea și pentru exploatarea rețelelor electrice de distribuție și a unităților auxiliare. Aceste costuri se calculează pentru fiecare an de bază (*CMD₀*), luând în considerare cantitatea fiecărui tip de material necesar, determinată în baza normelor de utilizare și a analizei cantităților de materiale utilizate de OSD în perioada de reglementare precedentă, pentru întreținerea și pentru exploatarea rețelelor electrice de distribuție, a altor mijloace fixe și imobilizări necorporale, în conformitate cu cerințele tehnice de exploatare și cu planurile de deservire, de reparație, de întreținere și de exploatare a acestora și ținând cont de prețurile minime de pe piață, ca rezultat al achizițiilor efectuate în conformitate cu prevederile Legii nr. 74/2020 privind achizițiile în sectoarele energiei, apei, transporturilor și serviciilor poștale.

Costurile materiale se determină de către operatorul sistemului de distribuție pentru fiecare an de bază (*CMD₀*), se examinează și se aprobă de către Agenție ca fiind costuri materiale în componența costurilor de bază.

Pentru anii 2, 3, 4 și 5 ai perioadei de reglementare, costurile materiale se actualizează în conformitate cu următoarea formulă:

$$CMD_n = CMD_0 \times \prod_{i=1}^n [(1 + HICP_n - X_2) \times (1 + \Delta LR)] \times \left(\frac{LeiD_n}{LeiD_{n-1}} \right) \quad (34)$$

unde:

HICP_n – indicele prețurilor de consum al SUA în anul „n”, publicat de către Departamentul Muncii al SUA;

X₂ – indicele de creștere a eficienței OSD pentru reducerea costurilor de distribuție. Acest indice este stabilit constant pentru toată perioadă de aplicare a Metodologiei în proporție de 20% din indicele prețurilor de consum al SUA, $X_2 = 0,2 \times HICP_n$;

ΔLR_n – modificarea lungimii rețelelor electrice de distribuție, care se determină conform formulei:

$$\Delta LR_n = \frac{LR_n - LR_{n-1}}{LR_{n-1}} \quad (35)$$

unde:

LR_n – lungimea rețelelor electrice de distribuție la finele anului de reglementare „n”;

LR_{n-1} – lungimea rețelelor electrice de distribuție la finele anului „n-1”.

LeiD_n – cursul oficial mediu de schimb al leului moldovenesc față de dolarul SUA în anul „n”, anul pentru care se actualizează costurile, publicat de Banca Națională a Moldovei;

LeiD_{n-1} – cursul oficial, mediu de schimb al leului moldovenesc față de dolarul SUA în anul precedent, publicat de Banca Națională a Moldovei.

CIED_n – costurile de întreținere și exploatare a rețelelor electrice de distribuție, a altui utilaj de distribuție, a utilajului și a instalațiilor unităților auxiliare. Aceste costuri se determină pentru fiecare an de bază (*CIED₀*), luând în considerare contractele de antrepriză încheiate cu terțe părți în rezultatul achiziției de lucrări și de servicii, efectuate în conformitate cu prevederile legislației și din analiza cheltuielilor de întreținere și exploatare efectiv înregistrate în perioada de reglementare precedentă.

Costurile de întreținere și exploatare se determină de către operatorul sistemului de distribuție pentru fiecare an de bază (*CIED₀*), se examinează și se aprobă de către Agenție ca fiind costuri de întreținere și exploatare în componența costurilor de bază.

Pentru anii 2, 3, 4 și 5 ai perioadei de reglementare, costurile de întreținere și exploatare se actualizează în conformitate cu următoarea formulă:

$$CIED_n = CIED_0 \times \prod_{i=1}^n [(1 + IPCM_n - X_1) \times (1 + (\Delta LR_n))] \quad (36)$$

23. În cazurile în care, costurile de întreținere a rețelelor electrice de distribuție (în componența cărora intră cheltuielile de personal, costurile materiale și costurile de întreținere și de exploatare) nu pot fi determinate separat pentru fiecare tip de rețele electrice de distribuție, Metodologia prevede repartizarea acestora pe fiecare tip de rețele electrice de distribuție, proporțional valorii contabile a mijloacelor fixe nemijlocit aferente tipului respectiv de rețea electrică de distribuție (de înaltă, de medie sau de joasă tensiune):

1) pentru rețelele electrice de distribuție de tensiune înaltă:

$$CIE_{nit} = \frac{CIE_n}{VBAD_n} \times VBAD_{nit} = \frac{(CPD_n + CMD_n + CIED_n)}{VBAD_n} \times VBAD_{nit} \quad (37)$$

2) pentru rețelele electrice de distribuție de tensiune medie:

$$CIE_{nit} = \frac{CIE_n}{VBAD_n} \times VBAD_{nmt} = \frac{(CPD_n + CMD_n + CIED_n)}{VBAD_n} \times VBAD_{nmt} \quad (38)$$

3) pentru rețelele electrice de distribuție de tensiune joasă:

$$CIE_{nit} = \frac{CIE_n}{VBAD_n} \times VBAD_{njt} = \frac{(CPD_n + CMD_n + CIED_n)}{VBAD_n} \times VBAD_{njt} \quad (39)$$

24. Costurile legate de măsurarea energiei electrice distribuite (CMED) sunt compuse din cheltuielile aferente controlului echipamentelor de măsurare a energiei electrice în scopuri comerciale, citirii lunare a echipamentelor de măsurare a energiei electrice în scopuri comerciale, instalate la punctele de delimitare cu rețeaua electrică de transport și cu instalațiile electrice ale consumatorilor finali, cu centralele electrice, care sunt racordate la rețelele electrice de distribuție, întocmirii bilanțului energiei electrice intrate și ieșite din rețeaua electrică de distribuție, determinării consumului tehnologic și a pierderilor de energie electrică în rețelele electrice de distribuție, transmiterii lunare furnizorilor și/sau producătorilor a datelor privind energia electrică distribuită fiecărui consumator final, la fiecare loc de consum și produsă de fiecare centrală electrică. La aceste costuri se referă cheltuielile de personal încadrat în acest proces, costurile materiale necesare pentru efectuarea măsurării energiei electrice în scopuri comerciale și cheltuielile privind serviciile prestate de terți aferente măsurării energiei electrice în scopuri comerciale.

Aceste costuri se determină de OSD pentru fiecare an de bază ($CMED_0$), se examinează și se aprobă de Agenție ca fiind costuri legate de măsurarea energiei electrice în componența costurilor de bază.

Pentru anii 2, 3, 4 și 5 ai perioadei de reglementare, costurile legate de măsurarea energiei electrice se actualizează în conformitate cu următoarea formulă:

$$CMED_n = CMED_0 \times \prod_{i=1}^n [(1 + IPCM_n - X_1) \times (1 + \Delta NC_n)] \quad (40)$$

unde:

ΔNC_n – modificarea numărului locurilor de consum ale consumatorilor finali ale căror instalații electrice sunt racordate la rețelele electrice de distribuție, care se determină conform formulei:

$$\Delta NC_n = \frac{NC_n - NC_{n-1}}{NC_{n-1}} \quad (41)$$

unde:

NC_n – numărul locurilor de consum ale consumatorilor finali ale căror instalații electrice sunt racordate la rețelele electrice de distribuție la finele anului de reglementare „n”;

NC_{n-1} – numărul locurilor de consum ale consumatorilor finali ale căror instalații electrice sunt racordate la rețelele electrice de distribuție la finele anului de reglementare „n-1”.

Repartizarea costurilor legate de măsurarea energiei electrice între rețelele electrice de distribuție de înaltă, de medie și de joasă tensiune se efectuează proporțional cantității de energie electrică distribuită consumatorilor finali ale căror instalații de utilizare sunt racordate la nivelul respectiv de tensiune a rețelelor electrice de distribuție.

25. Costul energiei electrice utilizată pentru acoperirea consumului tehnologic și a pierderilor de energie electrică în rețelele electrice de distribuție ($CEPD_{nt}$) pentru fiecare an „n” se determină de către OSD integral, pe rețelele electrice de distribuție, și separat, pentru fiecare tip de rețea electrică de distribuție (de înaltă, de medie și de joasă tensiune), luând în considerare cantitatea de energie electrică necesară de a fi procurată pentru acoperirea consumului tehnologic și a pierderilor de energie electrică în rețelele electrice de distribuție, admise în scopuri tarifare, și prețul mediu al energiei electrice procurate în anul „n” pentru acoperirea acestor necesități. Astfel, în fiecare an „n” pentru fiecare tip de rețele electrice de distribuție, costul energiei electrice utilizată pentru acoperirea consumului tehnologic și a pierderilor de energie electrică în rețelele electrice de distribuție se determină conform formulelor:

1) pentru rețelele electrice de distribuție de tensiune înaltă:

$$CEPD_{nit} = PD_{nit} \times CE_n \quad (42)$$

2) pentru rețelele electrice de distribuție de tensiune medie:

$$CEPD_{nmt} = PD_{nmt} \times CE_n \quad (43)$$

3) pentru rețelele electrice de distribuție de tensiune joasă:

$$CEPD_{njt} = PD_{njt} \times CE_n \quad (44)$$

unde:

$CEPD_{nit}$; $CEPD_{nmt}$; $CEPD_{njt}$ – costul energiei electrice utilizată pentru acoperirea consumului tehnologic și al pierderilor de energie electrică în rețelele electrice de distribuție de înaltă, de medie și de joasă tensiune;

PD_{nit} ; PD_{mt} ; PD_{njt} – consumul tehnologic și pierderile de energie electrică în rețelele electrice de distribuție de înaltă, de medie și de joasă tensiune, medii anuale, admise în scopuri tarifare, exprimate în kWh;

CE_n – costul mediu al energiei electrice utilizate în anul „n” de către OSD pentru acoperirea consumului tehnologic și a pierderilor de energie electrică în rețelele electrice de distribuție, lei/kWh. Costul mediu al energiei electrice procurate se determină la barele de intrare în rețelele electrice de distribuție, luând în considerare: costul pentru energia electrică procurată, costul pentru serviciul de transport al energiei electrice, costul aferent utilizării capacităților de interconexiune și costul pentru dezechilibrele provocate în calitate de participant al pieței de energie electrică, conform formulei:

$$CE_n = \frac{CCB_n + CST_n + CAC_n + RFD_n}{PD_{ef,n}} \quad (45)$$

unde:

CCB_n – costurile suportate în anul „n” de către OSD pentru energia electrică achiziționată în baza notificărilor, lei;

$PD_{ef,n}$ – consumul tehnologic și pierderile de energie electrică în rețeaua electrică de distribuție, efectiv înregistrate, în anul „n”, exprimate în kWh;

CST_n – costurile aferente prestării serviciului de transport al energiei electrice destinate acoperirii consumului tehnologic și al pierderilor din rețelele electrice de distribuție, lei;

CAC_n – cheltuielile suportate de operatorul sistemului de distribuție aferente utilizării capacităților de interconexiune a sistemului electroenergetic național cu sistemele învecinate, lei;

RFD_n – costurile pentru dezechilibrele provocate de OSD în calitate de participant al pieței energiei electrice, lei. Costurile pentru dezechilibrele acceptate în scopuri tarifare se determină după cum urmează:

$$RFD_n = [0,1 \times PD_{ef,n} \times PE_{def,n} + (W_{def,n} - 0,1 \times PD_{ef,n}) \times \min\{PE_n; PE_{def,n}\}] - [0,1 \times PD_{ef,n} \times PE_{ex,n} + (W_{ex,n} - 0,1 \times PD_{ef,n}) \times \max\{PE_n; PE_{ex,n}\}] \quad (46)$$

unde:

PE_n – prețul mediu de procurare în anul „n” a energiei electrice conform notificărilor, exprimat în lei/kWh;

$W_{def,n}, W_{ex,n}$ – energia electrică de deficit, respectiv energia electrică în excedent, aferentă anului „n”, kWh. În cazul în care $W_{def,n}$, și/sau $W_{ex,n}$ rezultă în valori mai mici decât produsul $0,1 \times PD_{ef,n}$, valoarea financiară a costurilor pentru dezechilibrele în deficit și/sau veniturilor pentru dezechilibrele în excedent se acceptă integral.

$PE_{def,n}, PE_{ex,n}$ – prețul mediu ponderat al energiei electrice pentru deficit și excedent în anul „n”, lei/kWh.

26. Consumul tehnologic și pierderile de energie electrică în rețelele electrice de distribuție se repartizează de OSD pentru fiecare tip de rețea, în parte, conform ponderilor efective înregistrate în anul „n-1”. Consumul tehnologic și pierderile de energie electrică în rețelele electrice de distribuție în kWh, calculate integral, trebuie să fie egale cu suma acestor pierderi calculate separat pentru rețelele electrice de distribuție de înaltă, de medie și de joasă tensiune:

$$PD_{nt} = PD_{n\hat{t}} + PD_{nmt} + PD_{njt} \quad (47)$$

unde:

PD_{nt} – consumul tehnologic și pierderile de energie electrică în rețeaua electrică de distribuție, calculate integral pe toate rețelele electrice de distribuție.

Consumul tehnologic și pierderile de energie electrică în rețeaua electrică de distribuție (PD_{nt}) reprezintă produsul dintre cantitatea de energie electrică injectată în rețelele de distribuție și valoarea relativă a consumului tehnologic și a pierderilor de energie electrică pentru anul respectiv acceptat de Agenție, care se calculează conform formulei:

$$PD_{nt} = \frac{ED^n}{1 - [P_{2024} \times (1 - \alpha)^{n - 2024}]} \times [P_{2024} \times (1 - \alpha)^{n - 2024}] \quad (48)$$

unde:

ED^n – cantitatea de energie electrică distribuită în anul (n), kWh;

P_{2024} – nivelul consumului tehnologic și al pierderilor de energie electrică înregistrate în rețeaua de distribuție ale titularului de licență în anul 2024 ;

α – rata medie anuală de diminuare a valorii relative a consumului tehnologic și al pierderilor de energie electrică totale pe operatorii sistemelor de distribuție înregistrată în perioada 2018-2024. Pentru perioada anilor 2025-2029 valoarea acesteia este în cuantum de 0,018.

Beneficiul rezultat în urma reducerii consumului tehnologic și al pierderilor de energie electrică în rețeaua electrică de distribuție sub nivelul reglementat se împarte egal între OSD și consumatorii finali.

27. În cheltuielile de distribuire și administrative (*CDA*) ale OSD se includ cheltuielile ce țin de: cheltuielile de personal administrativ și de conducere, costurile materiale, de întreținere și de exploatare a activelor de uz comercial și administrativ, cheltuielile pentru teleradio comunicații cu destinație de distribuire și administrativă, comisioanele achitate băncilor și poștei pentru serviciile prestate, cheltuielile de birotică, de pază și de asigurare a securității, întreținerea transportului auto de serviciu, deplasări ale personalului de conducere, cheltuielile legate de pregătirea și perfecționarea profesională a personalului și alte cheltuieli necesare și justificate pentru desfășurarea activității de distribuție a energiei electrice.

Cheltuielile de distribuire și administrative se determină de către operatorul sistemului de distribuție pentru fiecare an de bază (*CDA₀*), se examinează și se aprobă de către Agenție ca fiind cheltuieli de distribuire și administrative în componența costurilor de bază.

Pentru anii 2, 3, 4 și 5 ai perioadei de reglementare, cheltuielile de distribuire și administrative se actualizează în conformitate cu următoarea formulă:

$$CDA_n = CDA_0 \times \prod (1 + IPCM_n - X_1) \quad (49)$$

28. Alte cheltuieli de distribuție (*AC_n*) includ alocația aferentă creării fondului de rulment, cheltuielile aferente achitării impozitelor și taxelor care conform legislației, inclusiv contribuțiile pentru eficiență energetică aplicate în conformitate cu Legea nr. 139/2018 cu privire la eficiența energetică, se atribuie la cheltuieli. Aceste cheltuieli se determină pentru fiecare an în parte conform formulei:

$$AC_n = CFR_n + T_n \quad (50)$$

unde:

T_n – impozite, taxe și alte plăți justificate și necesare de a fi achitate în anul „n”, inclusiv contribuțiile pentru eficiență energetică aplicate în conformitate cu Legea nr. 139/2018 cu privire la eficiența energetică, precum și costurile aferente participării în cadrul unui grup de echilibrare care conform legislației se atribuie la cheltuieli;

CFR_n – alocația aferentă fondului de rulment în anul „n”, care se determină conform formulei:

$$CFR_n = \frac{\alpha}{365} \times (CDD_n + CDA_n + T_n - AAD_n) \times R_{rn} \quad (51)$$

unde:

α – necesitatea în fond de rulment, exprimat în zile de facturări anuale. Prin Metodologie se stabilește *α* = 10 zile, determinată în baza regimului de achitare de către furnizori a serviciului de distribuție a energiei electrice, conform actelor normative în vigoare și a regimului de plăți pentru necesitățile OSD (procurări de materiale, achitări de servicii, alte plăți);

R_{rn} – rata de rentabilitate în anul „n” a activelor, determinată în conformitate cu prevederile din Secțiunea 6 din Metodologie.

În cazul când OSD nu utilizează integral alocația aferentă fondului de rulment pentru plata dobânzilor la creditele contractate pe termen scurt, Agenția, la actualizarea tarifelor pentru serviciul de distribuție a energiei electrice, diminuează valoarea venitului reglementat pentru tariful anului următor cu 50 % din cuantumul alocației utilizate în alte scopuri sau neutilizate.

Secțiunea 6

Determinarea rentabilității

29. Rentabilitatea OSD în fiecare an „n” se determină luând în considerare valoarea netă a mijloacelor fixe și a imobilizărilor necorporale aferente activității de distribuție a energiei electrice și rata de rentabilitate a imobilizărilor, conform formulei:

1) pentru OSD cu capital străin:

$$RA_n = VNAD_n \times R_{rn} \times LeiD_n \quad (52)$$

unde:

$VNAD_n$ – valoarea netă reglementată în anul „n” a mijloacelor fixe și a imobilizărilor necorporale de distribuție, transmise în exploatare din anul privatizării și până la finele anului „n-1”, în urma investițiilor efectuate în conformitate cu planurile de investiții aprobate de Agenție și luate în calcul în scopuri tarifare în această perioadă. Valoarea netă a imobilizărilor se determină ca diferență dintre costul de intrare a imobilizărilor, transmise în exploatare în perioada vizată în strictă conformitate cu planurile de investiții aprobate de Agenție și amortizarea acestor imobilizări, acumulată în această perioadă, conform formulei:

$$VNAD_n = \sum_{k=x}^{n-1} VIAD_k - DFn_{n-1} \quad (53)$$

unde:

$VIAD_k$ – costul de intrare a mijloacelor fixe și a imobilizărilor necorporale de distribuție transmise în exploatare din anul privatizării și până la finele anului „n-1” în conformitate cu planurile de investiții aprobate de Agenție;

DFn_{n-1} – amortizarea acumulată de la transmiterea în exploatare până la finele anului „n-1” a mijloacelor fixe și a imobilizărilor necorporale de distribuție transmise în exploatare începând cu anul privatizării;

R_{rn} – rata reglementată a rentabilității imobilizărilor în anul „n”.

2) pentru ceilalți OSD:

$$RA_n = VNAD_n \times R_{rn} \quad (54)$$

$VNAD_n$ – valoarea netă reglementată în anul „n” a mijloacelor fixe și a imobilizărilor necorporale de distribuție, transmise în exploatare din anul 2003 și până la finele anului „n-1”, în urma investițiilor efectuate în conformitate cu planurile de investiții aprobate de Agenție și luate în calcul în scopuri tarifare în această perioadă. Această valoare se determină conform formulei (53), unde:

$VIAD_k$ – costul de intrare a mijloacelor fixe și a imobilizărilor necorporale de distribuție transmise în exploatare începând cu anul 2003 și până la finele anului „n-1”;

DFn_{n-1} – amortizarea acumulată de la transmiterea în exploatare până la finele anului „n-1” a mijloacelor fixe și a imobilizărilor necorporale de distribuție transmise în exploatare începând cu anul 2003.

30. Rata reglementată a rentabilității imobilizărilor pentru fiecare an „n” se determină în baza metodei costului mediu ponderat al capitalului (WACC), înainte de impozitare, conform următoarelor formule:

$$Rr_n = \frac{K_e}{\left(1 - \frac{t}{100}\right)} \times \frac{E}{(E + D)} + K_d \times \frac{D}{(E + D)} \quad (55)$$

unde:

K_e – costul capitalului propriu calculat, %;

K_d – costul capitalului împrumutat, %;

E – capitalul propriu, %;

D – capitalul împrumutat, %;

t – cota impozitului pe venit, aplicată OSD conform prevederilor Codului fiscal, %.

Indicatorii, formulele și sursa de determinare a valorilor sunt prezentate în Anexă.

31. Investițiile realizate în conformitate cu planul de investiții și aprobate de Agenție în scopuri tarifare se includ la calcularea amortizării și rentabilității.

32. În cazul în care într-un an al perioadei de reglementare curente OSD realizează un volum de investiții mai mare decât 140% din valoarea amortizării anuale calculate conform pct. 19, pentru investițiile ce depășesc 140% din valoarea amortizării va fi aplicată o rată reglementată stimulatorie a rentabilității, mai mare cu 2 puncte procentuale decât valoarea calculată conform pct. 30.

Secțiunea 7

Aprobarea, actualizarea și aplicarea tarifelor reglementate pentru serviciul de distribuție a energiei electrice

33. Tarifele reglementate pentru serviciul de distribuție a energiei electrice se determină anual de către OSD și se aprobă de către Consiliul de administrație al Agenției în conformitate cu prevederile Metodologiei. Pentru aceasta OSD vor prezenta Agenției cererea privind aprobarea tarifelor reglementate, depusă în conformitate cu Metodologia și Regulamentul privind procedurile de prezentare și de examinare a cererilor titularilor de licențe privind prețurile și tarifele reglementate, aprobat prin Hotărârea ANRE nr. 286/2018. Agenția examinează cererea prezentată de OSD și, în cazul corespunderii acesteia prevederilor Metodologiei, aprobă tarifele reglementate pentru serviciul de distribuție a energiei electrice în ședința publică și publică Hotărârea Consiliului de administrație al Agenției în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

34. OSD este în drept să solicite Agenției actualizarea tarifelor reglementate pentru serviciul de distribuție a energiei electrice în decursul anului, dacă există factori obiectivi ce nu pot fi controlați de întreprindere (modificarea prețurilor de procurare a energiei electrice necesară acoperirii consumului tehnologic și a pierderilor de energie electrică din rețeaua electrică de distribuție, fluctuația cursului de schimb al valutei naționale, adoptarea actelor legislative și normative ce stabilesc obligații suplimentare în sarcina OSD, care duc la majorarea/reducerea costurilor de distribuție etc.), care justifică o astfel de actualizare și care duc la o deviere mai mare decât 3%, din venitul reglementat luat în considerare la aprobarea tarifelor pentru serviciul de distribuție a energiei electrice. În acest caz, OSD prezintă Agenției o analiză a factorilor de influență și a devierilor dintre parametrii aplicați la calcularea tarifelor reglementate pentru serviciul de distribuție a energiei electrice și cei real înregistrați, iar Agenția, în aceste cazuri, ajustează tarifele reglementate pentru serviciul de distribuție a energiei electrice în funcție de nivelul de influență al factorilor obiectivi asupra valorii tarifelor pentru serviciul de distribuție a energiei electrice.

35. În cazul existenței unor factori obiectivi care generează devieri mai mari decât 3% din costul anual de distribuție stabilit în tarifele reglementate pentru serviciul de distribuție a energiei electrice și care duc la diminuarea tarifelor, Agenția este în drept să solicite OSD prezentarea calculului tarifelor actualizate.

36. În cazul în care într-un anumit an al perioadei de reglementare, la nivel național, se modifică salariul minim, cheltuielile aferente remunerării muncii cu personalul din CPD, CMED și CDA, din anul respectiv, se actualizează prin substituirea IPCM cu indicele creșterii medii anuale a salariului minim.

37. În cazul în care valoarea sumară a costurilor de întreținere și de exploatare a mijloacelor fixe și a imobilizărilor necorporale, aferente procesului de distribuție a energiei electrice (CIE^n) și

costurilor legate de evidența energiei electrice distribuite ($CMED^n$) suportate real de OSD în anul „n” ($CIE^{nr} + CMED^{nr}$) este mai mică decât valoarea sumară a acestor cheltuieli calculate conform formulelor (32) și (40) ($CIE^n + CMED^n$), în scopul implementării mecanismelor de stimulare a eficienței, Agenția include în venitul reglementat următoarele valori:

- ($CIE^n + CMED^n$) - pentru cazul în care ($CIE^{nr} + CMED^{nr}$) $\geq 0,95 \cdot (CIE^n + CMED^n)$;
- ($CIE^n + CMED^n$) - $0,5 \cdot [(CIE^n + CMED^n) \cdot 0,95 - (CIE^{nr} + CMED^{nr})]$ - pentru cazul în care $0,9 \cdot (CIE^n + CMED^n) \leq (CIE^{nr} + CMED^{nr}) < 0,95 \cdot (CIE^n + CMED^n)$;
- ($CIE^{nr} + CMED^{nr}$) + ($CIE^n + CMED^n$) $\cdot 0,075$ – pentru cazul în care ($CIE^{nr} + CMED^{nr}$) $< 0,9 \cdot (CIE^n + CMED^n)$.

Aceeași abordare este aplicată și pentru cheltuielile de distribuție și administrative (CDA_n).

38. În cazul modificării tarifelor în decursul anului de gestiune, devierile tarifare generate în perioada precedentă a anului de gestiune se iau în considerare pe deplin la calcularea noilor tarife. În acest caz, devierile tarifare se includ în tarife astfel încât să fie recuperate până la sfârșitul anului de gestiune.

39. În cazul în care, în perioada de aplicare a Metodologiei se adoptă acte normative de reglementare, care influențează nivelul costurilor și al cheltuielilor de distribuție a energiei electrice, aceste modificări se iau în considerare de către Agenție la ajustarea anuală a tarifelor.

40. Mijloacele obținute în urma reflectării în tarife a mărimii costurilor aferente amortizării mijloacelor fixe și imobilizărilor necorporale, se utilizează de OSD doar în scopul efectuării de noi investiții. Suplimentar, în scopul accelerării înlocuirii a mijloacelor fixe, OSD este obligat să efectueze anual investiții noi, cu 20% mai mult decât mijloacele obținute în urma reflectării în tarife a mărimii costurilor aferente amortizării mijloacelor fixe și imobilizărilor necorporale. În cazul neutilizării sau utilizării acestora în alte scopuri decât efectuarea de noi investiții, Agenția este în drept să diminueze tarifele reglementate pentru serviciul de distribuție a energiei electrice pentru ultimul an perioadei de reglementare în cuantumul corespunzător mijloacelor financiare neutilizate sau utilizate în alte scopuri.

41. Dacă la sfârșitul perioadei de reglementare curente se constată că nu se respectă inegalitatea din formula (56) Agenția exclude valoarea rentabilității stimulatorii din calculul rentabilității pentru primul an al următoarei perioade de reglementare.

$$\sum Irz_{PR}^n > \sum AAD_{PR}^n \times 1,4 \quad (56)$$

unde:

Irz_{PR}^n – investițiile realizate în anul „n” al perioadei de reglementare, lei;

AAD_{PR}^n – amortizarea anuală calculată în anul „n” al perioadei de reglementare, lei.

42. În cazul efectuării de lucrări extraordinare, provocate drept urmare a calamităților naturale, operatorul sistemului de distribuție prezintă Agenției un raport cu descrierea detaliată a costurilor suportate. Raportul urmează să demonstreze, în ce măsură costurile suplimentare suportate nu sunt recuperate prin tarifele reglementate pentru serviciul de distribuție a energiei electrice, iar Agenția decide în vederea includerii cuantumului costurilor neacoperite în tarifele reglementate pentru serviciul de distribuție a energiei electrice calculate pentru anul în care s-au produs calamitățile naturale în cauză.

Anexă

la Metodologia de calculare, aprobare și aplicare
a tarifelor reglementate pentru serviciul de distribuție a energiei electrice

**Indicatorii, formulele și sursa de determinare a valorilor de calcul
a ratei de rentabilitate
a activelor R_r în baza costului mediu ponderat al capitalului (WACC)**

Indicatori	Simbolul și formulele de calcul	Sursa de determinare a indicatorilor	Valoarea indicilor
Rata lipsită de risc, %	r_f	Rata lipsită de risc, media anilor precedenți anului 2024, a obligațiunilor de stat cu termen de 10 ani, publicată de Ministerul Finanțelor	7.75%
Raportul capital împrumutat/capital propriu	d/e	Se aplică raportul de 50% la 50%, stabil pentru toată perioada de aplicare a Metodologiei tarifare	50/50
Riscul sistematic al industriei (lipsit de îndatorare)	β	Valoarea medie corespunzătoare valorii β utilizate de instituțiile de reglementare publicat în raportul CEER pentru anul 2023.	0,4
Rata impozitului pe venit	t	Conform Codului fiscal	Determinată anual
Riscul sistematic al industriei ajustate la gradul de îndatorare	β_d	Se determină conform formulei: $\beta_d = \beta + d/e \times \beta(1 - t)$	Determinată anual
Prima de risc caracteristică pieței, %	$(r_m - r_f)$	Prima de risc de piață, determinată în ianuarie 2024 ca media geometrică începând cu anul 1928 pentru bondurile de trezorerie SUA (Stock-T. Bonds) și publicată în sursa: http://pages.stern.nyu.edu/~adamodar/ la compartimentul: Data Sets, Historical Return on Stocks, Bonds and Bills, Geometric Average, Risk Premium	5,44%
Costul capitalului propriu, %	K_e	Se determină conform formulei: $K_e = r_f + \beta_d \times (r_m - r_f)$	Determinată anual
Costul capitalului împrumutat, %	K_d	Valoarea anuală a capitalului împrumutat a întreprinderii. Valoarea acestuia corespunde ratei medii la creditele acordate în valută străină în anul precedent anului aprobării Metodologiei, publicate de Banca Națională a Moldovei la compartimentul: Statistica monetară, Ratele medii ale dobânzilor, Rata medie la creditele acordate în valută străină/persoane juridice/ peste 12 luni/2024	6,00
Rata de rentabilitate, %	R_r	Se determină conform WACC: $R_r = WACC = K_e/(1 - t) \times e/(d + e) + K_d \times d/(d + e)$	Determinată anual